

Kedves Testvérek!

Böjtben vagyunk, közeledve a nagyhéthez. Jövő héten virágvasárnap, hamarosan indulnak a nagyheti események, közeledik a keresztyénség legfontosabb ünnepe, a feltámadás.

Itt vagyunk böjtben, néhány héttel ezelőtt hívtam a gyülekezetet bűnbánatra, Isten előtti megállásra. Hogy vagy ebben a folyamatban? Hol tartasz? Milyen most számodra a böjt?

Akivel csak beszéltem az elmúlt hetekben, böjtben, mind hasonlóról számolt be: a korlátozások feloldása után az élet újra berobbant, milliányi teendővel, feladattal, programmal. Közben a háború miatt is változik, nehezedik az élet. Nagyon nehéz koncentrálni, talpon maradni.

Nagyon jól tetted, hogy eljöttél, hogy itt vagy a gyülekezet közösségében. Hála legyen Istennek, aki ma is táplálni, erősíteni akar minket. Jó, hogy közösgben lehetünk, hála és dicsőség ezért Istennek!

1. Vendégségtörténet

A ma előttünk lévő Ige a János evangéliuma sorozatból egy vendégségtörténet. Közeledünk a húsvét felé, már átjár mindent az a motívum, hogy Jézus meg fog halni. Közeledik az út vége.

A jánosi szerkesztésben nem véletlenül van itt ez a történet. Jézus nyilvános fellépése is egy vendégségtörténettel (2,1-11 – kánai menyegző) kezdődik, és a nyilvános fellépése vége - a passiótörténet - előtt is egy vendégségtörténet áll. Betániában vagyunk, a feltámasztott Lázár és két nővére otthonában. Az első vendégségben a messiási örömről és bőségről (bor) volt szó, a betániai vendégségben azonban a temetés előtti megkenetésről. De nemcsak a vendégségjelenet utal vissza az evangélium elejére, hanem a kronológiai adat is. Az evangélium elején is egy teljes hét eseményeiről kaptunk tudósítást, melynek csúcsa a páska-húsvét (2,13), itt, a 12. fejezetben is úgy van (1. vers).

2. Túláradó szeretet

A történetben egyszerre van jelen egy csomó érzés. A meghittség, az ünnepélyesség, a megrendültség, a meglepettség, a túláradó szeretet, a közelség érzése, de a megbotránkozás, a csodálkozás, az értetlenség, a bosszankodás, az ármánykodás, a szomorúság is. Fókuszáljunk most arra, amit Mária tett Jézussal.

2.1. Nemsokára, virágvasárnap Jézus bevonul Jeruzsálembe, királyként ünneplik, de ott is számárháton vonul, alázatos és nem egy önmagát ünnepeletető király. A történetünkben is ezt látjuk: Jézust nem kell királlyá kenni, hiszen ő már az. Ő az Uraknak Ura. Felkenetése már megtörtént, keresztelésekor a Szentlélek mikor alászállt, mikor hang hallatszott a mennyből: „Ez az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm.”

Mária nem a fejét (homlokát) keni megJézusnak, hanem a lábait, ami inkább a temetési liturgia, mint a királlyá kenetés része.

Mária egy font súlyú (327 g) nagy értékű, eredeti, valódi nárdusolajat vesz elő, s azzal megkeni Jézus lábait, ezután saját hajával törli le azt.

A nárdusolaj illata az egész házat „betölti”. Ellentéte ez „a halál illatának”, ami Lázár sírjából áradt (11,39). Nem csak áldozatot hozott Mária ezzel a gesztusával —tekintettel az olaj értékére —, de hitvallást is tett Jézus mellett (akárcsak nővére, Márta a 11,27-ben), mégpedig a tetteivel. A megkenetés a temetés előtt szokott történni, a holttestet így készítették elő a sírboltba helyezésre. Mária eszerint tudta, hogy Jézus a halálra készül, s azt is tudja, hogy a halál beállta után neki már nem lesz módja a mostanihoz hasonló tisztességadásra. Mária alázatára vall, hogy nem Jézus fejét, hanem lábait keni meg az illatos olajjal. Az, hogy egy szabad (nem rabszolga-) nő megkeni egy férfi lábát a lakomán, igen szokatlan volt a zsidó kultúrában, még inkább, hogy saját hajával törli meg azt.

Ez a jelenet mégsem a megaláztatásról szól, hanem az alázatról és arról, hogy ha valakit szeretsz, és tényleg mindent odaadnál érte, akkor akár a hajaddal is képes vagy megtörölni a lábáról a ráömlő olajat.

2.2. A személyes kapcsolódás mellett mi Mária tettének a jelentősége? Öt kis mozzanat hadd legyen előttünk most ennek a kapcsán:

- Először is: Jézus megkenetése egy családi ünnepi vendégségen történik, ahol "az újra egyesült" család van együtt jézus iránti hálában s az Ő jelenlétében. Itt ül Lázár, aki feltámadt, és akit visszkapott az ő családja. A szabadítás, Isten erejének és hatalmának a valósága van velük.
- Másodszor, Mária tette hitvallás: alázat, szolgálát afelé, akié tényleg minden hatalom adatott mennyen és földön.

- Harmadszor, félreérthetetlenül utal Mária tette Jézus halálára. Az asztalközösségben, az ünnepben megjelenik az elkerülhetetlen vége az útnak, ami nem a vég lesz, sokkal inkább a kezdet.
- Negyedszer, mindez a tanítványi körben történik, ahol jelen van Júdás is, aki elárulja a mestert. Az emberi kapcsolatok árnyékaként, az emberi gonoszság és csalárdság is jelen van. Ez a pillanat nem ideális, sokkal inkább valóságos: ez ennek a világnak a valósága.
- Ötödször, amit Mária tesz, az szeretetszolgálat, amivel Jézus halált vállaló szeretetszolgálatára felel. Ezt maga Jézus állapította meg a 7-8. versekben. Mária felismeri, hogy azáltal, hogy Jézus kihozta a halálból Lázárt: saját életét áldozta fel. Mária nagyvonalúságot, sőt "tékozlást" tanúsít szeretete megnyilvánulásában, ami az isteni önjárandékozásra (3,16) utal.

3. Mit tegyünk, mire hív?

Ki a szegény ebben a történetben? Mária, aki elpazarolta a drága kenetet? Aki nemsokára elveszti a számára oly kedves személyt? Júdás, aki elveszti az életet hamarosan, aki megköti élete legrosszabb üzletét harminc ezüstért? Vagy maga Jézus, aki szegénnyé lett, otthagya a menny dicsőségét és nemsokára teljesen megüresíti magát és az életet áldozza oda?

Gyönyörűen átjárja ezt az egész történetet a szegénység és gazdagság relativitása és az, mennyire nem az a látszat, aminek gondoljuk.

Három dolgot szeretnék végül a szegénység kapcsán átadni nektek az előttünk álló történet kapcsán.

3.1. Jézus szavai alapján szegénység van és lesz! Ez egy eléggé fájdalmas és kijózanító mondat.

Ugyanakkor benne rejlik a lehetőség is. A szegények mindig velünk lesznek, azaz:

Ez a világ, a teremtettség a jelenlegi formájában mindvégig hordozni fogja az egyenlőtlenségeket, a szegénységet. Fel kell adni minden utópiát vagy pökhendi optimizmust, hogy meg lehet szüntetni a szegénységet, teljes egyenlőséget teremtve a földön. Együtt hordozzuk ennek a nehézségét, igazságtalanságát és fájdalmát.

Ugyanakkor Jézus mondása hívás is: mindig lesz lehetőség szolgálatra. A szegénységet és egyenlőtlenséget látva Krisztus követőinek lépnie kell és tenni azért, hogy a javakból részesüljenek azok is, akiknek nincsen, akiknek kevesebb adatott. Sokféle oka és háttere lehet természetesen a szegénységnek, ez pont az igehirdetés sorozatunk egyik fókuszja szempontjából érdekes. A teremtett világ a jelenlegi formájában rendkívüli egyenlőtlenségben él a javak eloszlása tekintetében.

Itt és most bennünket is megszólít ez az Ige és szembesülnünk kell a kérdéssel: mire hív bennünket Jézus? Hála legyen neki, hogy sokakban ébreszti a szeretetben való szolgálat és adakozás lelkületét, az odafordulást. És ez jó, nekem is nagyon jó látni lelkipásztorként a gyülekezet áldozatkészségét. Abból a motivációból adhatunk, hogy Krisztusban a miénk minden, szabadok vagyunk szeretni és megosztani, amink van másokkal. Nem büntudatból például azért, mert nekünk bármiben több van, mint másnak...

3.2. Szegény vagyok...

A másik fontos felismerés Jézus megkenetése kapcsán, hogy saját magunkat hogyan látjuk? Isten előtt, Isten jelenlétében világossá válik, hogy mennyire szegények vagyunk. Rászorulunk Isten gondviselésére, kegyelmére és gazdagságára. Itt börtben jó így leegyszerűsödnünk: nincs semmink, amit ne kaptunk volna. És ez nemcsak a fizikai javainkra vonatkozik, hanem a lelkiekre is. Akármilyen kegyelmi ajándékot kaptál az Istentől, akármilyen lelki kapcsolatod van Istennel: ez nem a te érdemed. De ez az állapot nagyon jó, mert hálával tölt el és azzá tesz, ami valójában vagy: Isten gyermekévé.

3.3. Szegénnyé lett Isten értünk...

A lekióban olvastuk, hogy Krisztus szegénnyé lett értünk. Mi az Ő gazdagsága által nyertünk örök életet. Jézus megkenetése történetében így van előttünk a mi drága Megváltónk: értünk lett szegénnyé, értünk vállalta a szenvedést, szolgává lett. Ez a szeretet tart meg most is, ebbe a kapcsolatba léphetünk be, ebbe hív minket a mi Urunk.

Ámen!

Thoma László